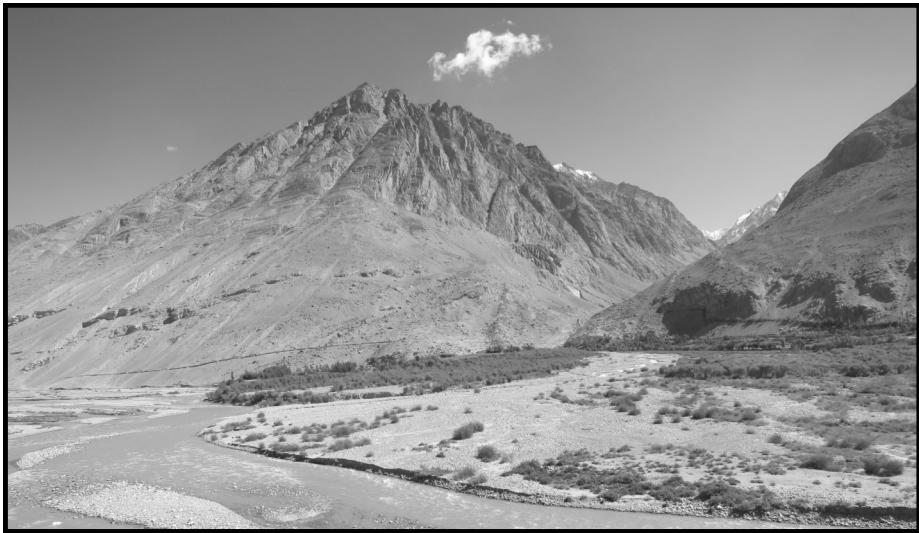

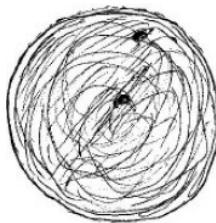
بنيکوار لهجه حرفش

جاينکؤزگهر کتاب

کوی که دری جایک دیشت بنیکوار بی دن قتی جاید.

نېشته څرنکؤزگ: ګرګ علی «خیرخواه»
عکس خپکؤزگ: اسحاق «عنایتی»
آپ مرسی افغانستان چاپ څرنکؤزگ:

۱ بنج

بی بی ما تَر بنج گابست.

بی بی ما که بنج گابست، یو بنج مدام شلک تو. ای روار
یو موم یر بنتی که: بنج مرَند. یو یر بنج وازامدی که
یو شلک. یه موم بنتی که: یم بنج چیز رشک؟ یو بنتی
که: ندیشم که یم چیز رشک و است! یو موم یر بنتی
که: یه خمیری ای شوندر جَیاد، بنچی دی وخت
وخت خمیر. ین تین که یه بنج بَف و است، یا نی شَک.

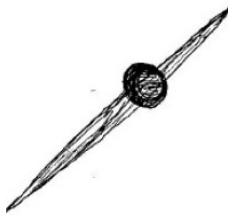
ین بی بی ما یو قصه‌ی گابستی، ین راستی که یو بنج بت
رشک نتو، بَف تو. یو موم بی خش تو، چیز رکه بَف
یبنکی یو کرتی.

خې قصهن لغاتشي پیدا ځرڅ که بنۍ امت، یوی دی خَطْفِي
نېشته ځرڅ.

پستروی لغاتشي دی خط بې ترتیب نېشته ځرڅ.

بنچ شلک بې بې ما تو . مدام

مر : رند موم که . بنټی بنچ ییر

۲

ختر

چرخن که ختر امت، یو بف یرک رند.

ای روار احمد موم یر بنتی که: تو مر ای ختر گابن. یو
بنتی: موم، وز ختر بنک ندیشم. ختر خی چیز گان؟
چیز یرک دی خترن چرن؟ یه موم بنتی: یو خی زالگن
گابن. یرک چن دی چرخ چرن.

ین یو موم یر ای زالگ وازامدی. احمد یه ختر گابنتی.
یو امسایهش یه ختر ویندی که احمد ای بف ختر
بنتک. ین یوش وزدی که سک تر حق رندن، تو سکر
ختر گابن. احمد غه خش تو که یو موم یو بف یرک
بینک کرتی. ین چن تشکر کرتی.

خى قصهن لغاتقىي پيدا خَرُف كه خى امت، يَوِى دى خَطْقِي
نېشته خَرُف.

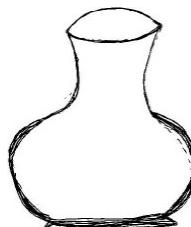
دى پَستروى خانە خالىقىي بَنت لغاتقىي نېشته خَرُف.

اي روار احمد موم يَر كە: تو مَر اي

گابن. يَوِى بَنتى: موم، وز ختر نديشم. ختر

چيزن گان؟ چيز يَر ك دى خترن؟ يه موم بَنتى:

يَوِى خى زالگن گابن. يَر ك دى چَرخ خَرن.

٣ قیچ ڦ

موم دی ڦیچ بی گرت.

بچ ڦیچ پرنگر توتک، خرین کچ. بچ ات خرین ای روار
دی یامن فیتی همره. دی ای دیارف وزد. ین بچن خوم
ڦیچی که تو، یو یف پاراتی. خرین خی کچھن پرنگ
نبسوزدی. ويندی که یو بچ ڦیچش خلاص فیتی. خرین
هچک کچ پرنگ نبسوزدی.

ین بچ ات خرین مصلت کرتی که نیف بت سک کچ
نوزمن، نیف واز سک باید ڦیچ وزمن. چیزر که ڦیچی
ایرت غه بف درزد. ايو ڦیچ قچھی وطنی، ایرت ٿن یرک
بی بف درزد. دی ڦیچ بی غه بف واست.

بَنْت لغاتشي پیدا ٿُرُف که ڦي امت، يوی دى خَطْقِي نشته ٿُرُف.

دی خانه خالیچي بَنْت جمله‌ئي نشته ٿُرُف.

فَيَجْ:

ثِيٰتِي:

يَثْ:

٢

تی

تی تَتْ تَرْ غَهْ باغْ بَنْتَكْ.

يارمِحمدن باغ ات جان محمد بي باغ. يار محمد اي روار وزدى جان محمد جى. يَنْ جان محمد يَرْ بَنْتَيْ كَهْ: يار محمد جان، باغ ات جنگل تي تَتْ تَرْ تقى بَنْتَكْ. يار محمد يَوْ پَرْسَتَيْ كَهْ: تين جى خاره تيه؟ يَوْ بَنْتَيْ كَهْ: گمک جى تى. يار محمد بَنْتَيْ: خى يه جى دى نياں، يَنْ يَوْ وَاست باغ ات جنگل.

جان محمد يه جى دشته نياں. ترو سال دى ملونگ شخصتى. اي روار يار محمد وزدى يَوْ جى كَهْ يَوْ خاره غه بَف سَرْسَفَرْ فَيِتَكْ. دره آلدى كَهْ غه شوندرُف يَوْ نِيگه كَرتى. دت وَخت جان محمد خى يارمِحمدن غَفَچ غَفَچ تشكري كَرتى: خى تى ڦدک ديسقكى بَفَنْ وز نِيف زميستان غه شوندر ات راحت.

پستروی لعائچي دی خط بي ترتيب نشته حرف.

تى تقى باغ تَت جنگل تَر بنتك ات

بي يارمحمدن جان محمد باغ ات باغ .

دي پستروي خانه خاليشي بَت بي، تى ات تى نشته حرف.

دیارن باغ . يَو تَت باغ. تَت تَر غه

باغ بنتك. دي باغ ميوه . يَرک مدام دي

باغ. باغ بت درت كوين باغ نَست.

تَو كوي دي نياڭن يَرک نَخَرت.

٥

مَؤْر وُء

خیبرن دی دیار مَؤْر درَخت تو.

خیبر مَؤْر نیال دینگ. ای روا رخیبر دی بنؤ باغ ای مَؤْر
نیالی دشتی. غلام يَر بَنتی که: مَؤْر دم ملک نواست. ایو
مَؤْرن چیز فایده خَلَگر؟ يَو بَنتی: مَؤْرن يَو فایده وز تَر
بَنْنم. کوی که يَرک خَرت، مَؤْر دی کَئُلی جَی واسْت. مَؤْرن
بَف ویتامین تی، مَؤْرت که ایتی، يَو خَلَگ پِزْوَقْر غه قَوت
رَند. یمِشم وز تَر خَی بَنتی، یم تو باور خَر. ین مَلَؤم
واسْت. غلام يَر بَنتی: وزم تی قصه باور کرتی. تَشکر خَی
تی رهنماي بَفن.

دی پستروی خط قصه‌ی نفشه خُرف که یه ترو لغات ده

امت:

بنؤ

پزؤف

مؤر

٦

بُز بُوز

زمستان خی آر نگ ایرت بُوز وزمد.

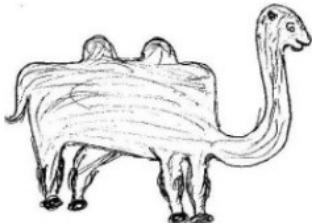
خی تقى بُوز وزمَك بابتَن: بُوز وزمَكى تقين هچ چىز فايده نَست. بُوز تقى وزمَك وطنر اى شَكىپر گابنت. يو شَكىپر يم كه آگر سَك بنؤ كوه كلات ات جنگلچى كئ خلاص خَرن، يَن كوم ديارن كه اى خافى سيل يا دَمى ژرَقْقىي امت، يَن خساره بَتَقد. خه بابتَن سَك باید بنؤ ديار گىrid پهلوچى مدام سرسَقْز نىگه خَرن. خي بُوز وزمَكى تقين اتياشان، خي بُوز وزمَك تقين اپرون نىال بَتَر دين. دَن قتى بنؤ زَمنَقْيى مكتب رمين. يوش بنؤ سَبَق بى بَفَير تر پرت يوندن ات جاين.

ښت لغاتشي پیدا ٿرڻ که بُي امت، يوی دی خطفی نشته ٿرڻ.

جوابشي ښت نشته ٿرڻ.

بُوز تقى وزمک وطنر کوم شڪير گابنت؟

خى بُوز وزمک تقين ايرتش باید چيز يرک ٿرن؟

پش پشترا

پشترا ڦئور رغه بي ڦوت حيوان.

پشترا بنن دى تابستان ترو مؤى يوپك نپيت. پشترا دى دَپت ات جنگل الد. پشترا دى ڦئور خى كؤلى حيوان بي ڦوت. پشترا پرنگر بي قيمٽ حيوان. پشترا یو نوقص یم که جنگلر رغه خساره بِرْتَقد. دى افغانستان بو قسم پشترا تى. اى پشتري نونگ انار، ايور بو کپ بنن. انار پشترا دى فندهار ات مزارشريف تى. پشترا بو کپ دى واخان ات پاميرفي تى. دى قديم وخت ايست سک پشتري ڦئور خيشپكر توتک. دى پشترا آر وخت سفرُ څرکر توتک. خى پشترا ژرژن ايست پيت. پشترا ژرژن چاهى رغه بَف گابنت.

بَنْت لغاتقی پیدا خَرُف که پَسِی امت، يَوْی دی خَطْفَی نَقْشَتَه خَرُف.

دی پَسْتِروی خانه خالیقی بَنْت شَوْ، كَچِن، شَفَقِش، بَنْسِش، پَسِتر، بَنْسِش
ات دَسْت نَقْشَتَه خَرُف.

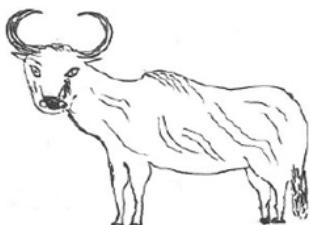
بنَن دی تابستان ترو مؤی يوپک نَبِيت. پَسِتر دی

ات جنَگل آلد.

درهپش نَقْشَتَه خَرُت ای. يَت كَچِن غَه لوپ

. يَون خَوْشَرْوَی . يَم بنَن يَه

. كَچِن

٨

خور

خور دی کوه ات وينف بَف يَرک رَند.

خور دی سؤر جي الد. خور دی شوندر جي الک نبسوپريت. خور قورر دی وينف غه بي قوت. خورداري دی پاميرشي ات وبن زييات. ايرت خي خورن بَف فايده درزد. خورن خم ژرزن پوشن. خورن بَف گوپشت تى. خي خور پيسن پشپيش گابنن. خور پرنگر قيمت حيوان. پامير ايرتلن خور داري تقى تى. يوش خوري بَف پرندن. خور خي كولى حيوان كم مصرف. مدام دی کوه ات ژرفقي الد. خور دی زوم وخت چرا كم خرت. دی وخت كه زوم زييات دشت، خور ايرون وخت ترو روار چرا نخرت.

پستروی لعائفي دی خط بی ترتیب نشته خرف.

خی . خوب گابن پیستن پوپیک

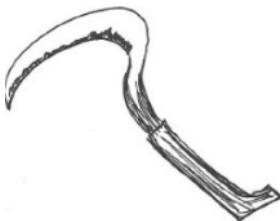
ات . وین خورداری پامیری زیات دی

دی خانه خالیقی بت جمله‌هی نشته خرف.

فلنخ:

خنچیر:

عقلی:

٩ ذ ذتر

ایرت خی ذترن بُدیم دریت.

داوود بَف ذتر گابنت. ای روار داوود ای ذتری خی بازارن وازامدی. داوودر يه ذتر غه قیمت وَپشتی. يَن داوود بچ يَر بَنتی: خم ذترن تو بَنت بَف ذتر گابن. يَن داوود رؤبردی، شاگردی کرتی. ای سال خبِسن يَو بَنت خوم که بَف ذتر گابنتی. يَو بنؤ ذترقی ایرتر غه بی نرخی بَف پاراتی. يَن کئبنت خن خش تو که تو غه بَف يَرک بَنتر گاتی. داوود خی بنؤ بچن تشکری کرتی که تو مر بَف کمک کرتی که نیف سَک بَنت بی ذتر پرندن ات دی ذترفن بنؤ بُدیم درون ات دگر يَرک بی خَرن.

بَنْت لغاتقىي پىدا خَرَف كه ذى امت، يَوِى دى خَطْقى نىشته خَرَف.

جوابقىي بَنْت نىشته خَرَف.

داود چىزىر ذتر شاگىدى كرتى؟

داود چىزىر خى بنؤ بچن تشكى كرتى؟

١٠ ڦرمک

ڦرمک دی نَبَد غه رُشْنِيَر رَند.

ڦرمک ای لوپ ستاره که دی نَبَد که نَوْزَد، يَنْ كَوْلِي دِنِيَا
رُؤْشَنْ خَرْت. خداوند بَزَرْگ بو لوپ نِيمَت بنُؤ بَنْدَهْفَر
رُؤْتَك: ايyo ايير، ايyo ڦرمک. دی آسمان خوما ستاره توک که
لوپترین ستاره ايير ات ڦرمک. يَوْش كَيْفَچ غه بَف رُؤْشَنِيَر
رُؤْتَك ات واز بي رُؤْشَنِيَر رَندَن. دی نَبَد اگر ڦرمک نَامَت،
ڦَدَک توک نواست. دی رُؤْشَنِيَر ڦرمکن خَلَگ بنُؤ پُود شت
بَف ويند، بنُؤ ڦَدَک چيت.

ستاره ديشنكؤزگش دی ڦرمک كَوْلِي چيز تَيَنْ كَرْك. يَف
ديشك اصلی خداوند پاکر مَلَؤم که كَوْلِي چيز يَوْ بَنَت ديشت.

دی پستروی خط قصه‌ی نفشه خُرف که یه ترو لغات ده امین:

کُش

ڙالخ

ڙمک

۱۱ چزم ج

خداوند (ج) چزم بندههر رؤتك که دنیای خن تَین.

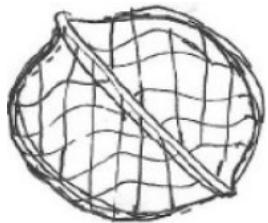
جاوید چزمپش ریژدی، يو بنتی که: وز بنؤ چزم ابرون خلگر دیسقم. يَنی رُبَدی ای خلگی دیشنکؤزگ پشبنؤن. يو نونگ تو رشید. رشید جاوید پرستی که: چیزپش تین ریژد؟ جاوید بنتی که: ڦؤ چزمپش ریژد. يَن رشید يَر بنتی که: تو ای عينک چزم بَنتر درز. تي چزم خى گرد غبارن ریژنر توتک. يَن يو رُبَد، عينک بَنتر دڙدی. يَن يو چزم بت نریژدی. يو عينک ترم چزمقی توتک که رشید يَر دشتی دیچار. ويندی که جاوید عينک ترم چزمقی. يَن غه خش ڦيتی. جاوید خى رهنماهی بَف رشیدن غه خش تو. بنتی که: تو مر ای ڦدک بَف ديساقدی. نيقم وز خى چزم ریڙگن خلاص ڦيتی.

بَتْ لغاتُي پِدا خَرْفَ كَه چَي امْت، يَوْيَ دَي خَطْفَي نَقْشَتَه خَرْف.

دَي پَسْتَروَي خَانَه خَالِيَّي بَتْ لغاتُي نَقْشَتَه خَرْف.

خَداونَد (ج) بَنْؤَ بَنْدَهَفَر كَه يَوْش بَنْؤَ
دَنْيَايَ خَوْشَرَوَي خَن بَفَ تَيْنَن. خَلَگَ بَايد چَرْمَى
بَفَ نِيَگَه كَه خَلَگَن اَي لَوْپَ حَيَاٰت، يَوْ
يَر.

جاوَيَد رِيَثَدَى. يَوْ رَشِيدَ شِبَنْؤَن. رَشِيدَ
جاوَيَد بَرْسَتَى كَه: چِيزَش تَيْن رِيَثَد؟ جَاوَيَد بَتَتَى كَه:
چَرْمَشَرِيَد. رَشِيدَ يَر بَتَتَى كَه: تو اَي عَيْنَك بَنْتر
درَز. تَي چَرْمَ خَى گَرْدَ غَبارَن. يَن يَوْ
عَيْنَك بَنْتر. يَن يَوْ چَرْمَ بَت نَرِيَثَدَى.

١٢ تار تار

تارن درخت، تارن دم دست سرک تی.

تار درخت دی سپا وبن ملک نست. دی قدیم وخت ایرت خی وردوج ات زردون تی وبن تار پرنگر توتک. یوش که تار وزمکر توتک، تارف سک بنیک ایجن ات بزر پرنگر توتک. ای ڦک بف یم که کیفچ پلئور فایده توتک. یوش بنؤ تاری پرنگر تو. یم وبن ایرتش بنؤ ایجن، بزر، تان ات پلاس وطنی پرنگر توتک.

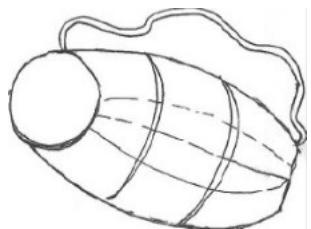
نیش بت ایرت یت یرک نخرت. اگر نی، تار دی زمیستان خی امت، غه بف یربن واست. ایرون خلگ یربن چای که تار ره خی امت غه خوشیخ حرت.

بَتْ لغاتُي پِدا حَرْفَ كَه بَى امْت، يَوْى دَى خطَافِي نَقْشَتَه حَرْف.

جوابُّي بَتْ نَقْشَتَه حَرْف.

خَى سَاحَتْ كَيْفَچَ پَلَورْ فَايَدَه توْتَك؟

خَى تَارَنْ چَيزَ غَه بَفَ وَاسْت؟

١٣ دول

دی طوی ایرتش تر چول دینن ات بَید بنَن.

چومش تر چول داریه دینن. چول زیاتر دی شَرقی گابنن.

دی سپا وطن چول کَم کَم تی. سپا ایرت سک چول جَی
تر داریه دینن. چول خَی داریهنهن دی شَكل فَرق، چولن بَند
تی. چولن صدا غه تقی. دی طوی ات ایرون خشیبر دَگْرْقِی
ایرتش تر چول دینن ات بَید بنَن. کوی که چول ویتنک
یو رَسَم خَبِیث. چول شَكل داریه رَنَگ نَست. سَیش کوی
کی بَید خَی بنَف، بَاید چول بَی زیات خویش حَرَف ات
دان بَید بنَف.

پستروی لعائفي دی خط بی ترتیب نشته خرف.

دین ایرتش . تر دی جول طوی

بنف خرف کوی خوش . جول بید بی

دی خانه خالیقی بت جملهه ق شته خرف.

چو:

کنله:

چا:

١٤ جاغ

تو تور چاغ دی، بؤ چاغ دی.

چاغ بی منای ذیحک. خى بنن می ذیخ، يا که می چاغ
دی، تور چاغ دی، بؤ چاغ دی. يو تور چاغ دیتک. يت
بؤ چاغ دینگ نبسویزیت. يو ننپش خور بؤ ذؤربنی.

تو زهقر چاپت چای چوپش رند. يو ودگ خلگفر چاپت
نرؤتك. چاجوپش بف وزدى. دی چاجوپش چای چوپش
رندن. چاجوپش خى گلیقىن گانن. تو اى چاجوپش درز.
زرديوپش چاجوپش پرندن. دی چاجوپش چای غه بف واست.

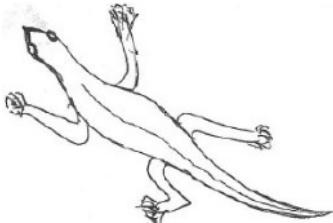
تو دی دیز چئچ دی. تو چئچ رند. چئچ دیزى مكم
ودرت. يو بنؤ دیز بف چوچ دیتک.

دی پستروی خط قصه‌ی نفشه خُرف که یه ترو لغات ده امین:

چاغ

چاچوپش

چاچ

١٥ ثاثاٽ

ثاثاٽ اى پيسك حيوان، يو عَفَج دى اير آلد.

ثاتى كؤبىت دىشت كه يو اى پيسك حيوان. خى قولى كوم لوپ خلگن كه ثاثاٽ اى پرچاد توتک. ين خى اى شَخْصَن رانته واسْت. يه شَخْصَن يٽ پرچادر بَنَند كه: اى ثاثاٽ. ين يٽ پرچاد بِرِيدى راستى ثاثاٽ. خه خاطرون آگر كوى ثاتى شيت، طارت سكم سر بِرِيد. بايد آول يم كه ثاتى مشييف، نى كه شيتيف، بنؤ جانى وزدييف. ثاثاٽ شتارن غه گناه بى تى. يم قصهش خى قديمن وربنك. آر كوى يم قصهى يامنر نقل خُرت. واز بى يم نَقْلَفَى لوپش ُحَقَّلَيْفَر خُرن.

بَنت لغاتقی پیدا خَرُف که ثِی امت، يَوِی دِی خطقی نفشنَتِه خَرُف.

جوابقی بَنت نفشنَتِه خَرُف.

کوی که ثاتقی شیت، چیز واست؟

تِی چرت چیز، ثات راست ای پرچاد تو تک؟ چیز؟

آر سپرورد دی بئۇ بؤتھەن خىشروى سدىد
تو نتو، اى پاتشاھ تو - پاتشاھ سك ات پاتشاھ خدا.

يم پاتشاھن تو اى ذئورد. يم پاتشاھ اى روار دى بئۇ وزىرانقۇن
نىېپتى صىل. دى صىلىي نىېپتى كە اى ونگس وزدى، ترم آسمان
روى چىرس كرتى. چىرس كە كرتى يم پاتشاھ فەرىدى تر
وزىرەف ات پاتشاھف، بىتى: كوى آيم وينگس زىكى دىشت؟ كوى
كە دىشت، وينگس قصه آيم ترجىھە مەرك سر وزمد. يم خوم
وزىريش تو، پاتشاھش تو، يوش كۆ دى حىرت وربىنى! يه پاتشاھن
اى اول وزير تو. يه وزير كە رۈزىدى دىكتابى دىدىبىدى، دى
پېتاھى دىدىبىدى، دى هەچ جى يم وينگس قصه نگاتى. يم ترجىھە
كە نگاتى، واز در نۇنى ۋېت. يم پاتشاھ يه وزىرە بىنتو: اگر تو
يم ترجىھە مەرك سرک نكرتى، وز تو دى دار خەپىم. وزير غە خەفە
ۋېتى. دى نۇنى ۋېتى.

يم وزىرن تو اى ذئورد، يم ذورد بىتى: تەت توپىش خەرك نۇى؟ بىتى
كە: مەرتى ودگ دى دار خەپىن. يو ذئورد يەر بىتى: تىن چىز گناھ
كە توپىش دى دار خەپىن؟ يو بىتى: يىز اى وينگس چىرس كرتى،
پاتشاھ چەم كرتى كە سرک يم وينگسىن چىرس ترجىھە مەركاڭىش.
نىيف مەرت يو نگاتى. يه وزير ذئورد بىتى: تەت خدا كەللى يەك آسان
ئەختى.

ين وزير ذؤرد رؤبردى يه پاتشاه ذؤرد پىنبئون. يه پاتشاه ذؤرد غه دىشنكۈزگ تو. يه پرچادپىن ئوب سال مىس ات خېسىپ دىشتى. يه وزير ذؤرد پاتشاه ذؤردر بىتى: سك ڙو تَتْف آيم چم كېتك. تو يو خى چم خلاص خرك بَسوزىيە؟ پاتشاه ذؤرد ير بىتى: وز تى تى خى دارن خلاص ٽرم، ين ڦؤ زندەگى بت دم وطن نواست. يه پاتشاه ذؤرد وزير ذؤردر بىتى كه: يه وينگس چىرس كرك، بىنتىك كه: لايق كندى نالايق ذى دى دولت ات پاتشاھى بِرْتَقْد. نالايق كندى ذى كه پاتشاه خى امت، يو دى شتن آنوار خُرت. خى يم قصىمى آيم پاتشاه ذؤرد يم وزير ذؤردر بىتى.

يه وزير ذؤرد واز وزدى، بىو تَتْرى يت قصه نَقْل كرتى. يه وزير واز رؤبردى دى مجلس پاتشاه، ايرت كئو بِرْتَقْد. پاتشاه واز پرستى، بىتى: كئلى خَلَگَش وزدييە؟ بَسْتَف: ان! پاتشاه بىتى كه: كوى ترجىيە آيه وينگس قصه گىتكە؟ يت وزير بىتى كه: وزم يو ترجىيە گاتى. پاتشاه بىتى: تَو خى ساخت يو ترجىيە گاتى؟ يه وزير بىتى: مَثْ يو ترجىيە دى كتاب گاتى. يه وينگس قصه يم توتک: لايق كىد نالايق ذى دى دولت ات پاتشاھى بِرْتَقْد. نالايق كندى ذى خى پاتشاھين دى شتن آنوار خُرت. پاتشاه بىتى: كوى يم تَر بىتى؟ وزير بىتى: مَثْ يم دى كتاب گاتى. پاتشاه بىتى: يم دى كتاب نَسْت. وزيرى بىتى: كوى يم تَر بىتى؟ وزير بىتى: مَثْ يت دى پيتاڭ گاتى. پاتشاه بىتى: نى يم در هچ كوم جى نَسْت. خى پاتشاه وزيري غه مجبوري كرتى. بىتى: آيم كوم خَلَگ تَر بىنتى؟

کتک يه وزير وازامدی که سک تو دی دار خَپِن. يَن وزير پاتشاھر بَنتی که: تی ذُؤرد ڙؤ ذُؤبرد بَنتک. يَن پاتشاھ بَنتی که: سِيش رِيَف، آخى خَلگی گاٿف که خور شپُون ات چَھٽ شپُون امت. آخى خَلگی که لخْر يَوِين دَست ات پُؤد بَيِ مَامت. اعقل ات ئَپش بَيِ مَامت. يَوِي وزمف، وز يَه بَنؤ ذُؤبردی يَر رَندم. يَم يَن يَوِي بَيِ پاتشاھي بَرْتقد.

يَوِي نَفرش رُؤبردی، شپُونقُف بارتي وازامدی. اى شپُونقُف وازامدی که يَوِي سَر ات روی ورم، يَوِي چِشم يَپشکپش بَيِ رِيشت. يَوِي بَيِ حالتی شَك که نَي پُؤد ات نَي دَست. يَه پاتشاھ ذُؤردِف رُؤتی آيِه شپُونز. يَه پاتشاھ ذُؤرد غَه خَلگی دِيشنکُوزگ تو. يَوِي گَمک پيسه، زَر ات زِيوري دی بَنتن دَرْدی. يَه پاتشاھ بَنؤ نَاڪَرْفَر حَكم کرتی که يَم بت دم شَر مَامت. خَي پِرچادُف دت ذَيَن خَي شَرن فِيچ رُؤبردی، دَي اى بَنؤ ذَيَن رُؤبردی، خوما دَشِت، گلخِير ات کوه سرا پَرا کرتی. دَي اى دَگر شَرف بَتَي. دت شَري که بَتَي، درت رُؤبردی، دَي اى بَنؤ بَنِين جَي خَمدي. يَم بَنِيه بَنِينزِري بَنتی که: تَبِين تومر جَي تِيه که تو سَك اى نَبَد پِترم؟ بَنِيه بَنِين يَشي يَوتی، کَرْتی بَيِ اى وَشِدون. يَوش يَه نَبَد تَه وَشِدون آلدی. يَه پاتشاھ ذُؤرد ُحق پيسه يت بَنِيه بَنِينزِري رُؤتی که: تو رِچ، مَر سَكم مَلهِر پلاس وزم. كَمپِير بَنِين پلاس وازامد، پاتشاھ ذُؤرد يَشي کَرْتی تَه مَله. يَن يَوش دَه مَله آلدی.

خوم وخت ات خوم زمان يت پاتشاه ذؤرد دت شپئون درتى
 آلدى. ديدىپردى كه يه ذَى حالت غه بى زيفى وزدى. دى پاتشاه
 ذؤردن پيسه حَق تۇ. يه پاتشاه ذؤرد آيه روار دى بنؤ بَر تو.
 دېردىپردى كه اى طُوطى اى مينا وزدى آدە دىر پِلْف نىنى. طُوطى
 خى مينان پرسىت، سَتى كه: توپش يم خَلگُھي دىشە؟ مينا سَتى: وز
 ديشم، يت ايو يه پاتشاه ديشنکۈزگ ذؤرد. يتى نيف پاتشاه خى
 قرن دت غولەينىڭ كرك آى. مينا طُوطىپير سَتى: خى يتن نيف قىكى
 بَف واشك تىيە؟ طُوطى سَتى: يت غه بى آسانىپ بَف واست. دت
 مَغز اى پريچ. يه پريچ چون رختىگ يو شىت. چون بوز وزم. يَن
 شتى كن بَف رَنگ. چون بوزى كَت، ره شت كن دست. يَن يه
 كَپش كَت تى درخت آويزان. لىخى كه يه ذيت ات تَف رېشت تى
 كَپش ميس، يَن پريچ خم ميسن وزد. يَن يو واست خوم كه بَف.
 يت پاتشاه ذؤرد رؤبىدى حَقك چون شونگى دىرى. يو وازامدى،
 جَى يَرَك بَف رَنگ كاتى. يَن يه كَپش وازامدى، درچى ترم پُئد
 كَرتى. يَن يو كَرتى تى درخت آويزان. يت چون ذيت ات تَف تى
 كَپش ميس رؤبىدى. يَن كَپش شترفتى، پريچ خم ميسن وَپشتى. يت
 پريچ كه خت مَغز وَپشتى، يت غه تَكله ات بَف جوان فيتى. يَن
 واز يت پرچاد يو سَرات روى دوا داشتى. يو حَق بى تَكله فيتى.
 تَكله كه فيتى، خوم وخت دى ملنونگ شخصىتى. يوش دى يامن
 درت آلدى.

خى اى روار پاتشاھ ذؤبرد درفدى اى ريمال. يه ريمالى رؤتى بنؤ ذئير. يَرَبَتى كه: خى تا نيف مَزْ تى خَرچ خَيپت، سِپا روار شخصتى. نيف وزى تو يم ريمال يوند پرند، يم سَكَر اى آزوقة واسـت. يم بـى تى ترو صـد رـبيه. يه ذـى رـيمـال يـوتـى دـى باـزارـى، يـو زـگـراـفـدـى زـگـراـفـدـى. هـچـكـوـى يـوـنـدـىـرـدـىـ. اـىـ ذـىـ يـهـ رـيمـالـ خـنـ زـتـىـ. يـهـ رـيمـالـ كـهـ زـتـىـ خـنـ، يـتـ كـشـپـرـىـ بـتـىـ: آـرـسـپـرـؤـرـ دـىـ بـئـوـهـ خـشـرـوـىـ سـدـيدـ. كـشـكـوـىـ وـزـدـىـ تـىـ بـئـوـ خـونـ نـگـ، غـهـىـ نـاوـدـىـ، بـتـىـ: هـچـكـوـىـ يـوـنـدـىـرـدـىـ. اـىـ خـلـگـ يـوـ خـىـ مـقـنـ زـتـىـ. مـرـپـشـ بـنـنـدـ: آـرـسـپـرـؤـرـ دـىـ بـئـوـ بـئـتـهـنـ خـشـرـوـىـ سـدـيدـ.

خـىـ سـرـكـ واـزـ يـتـ پـرـچـادـ اـىـ رـيمـالـ دـگـرـ دـرـفـدـ، يـوـ يـهـ رـيمـالـ يـوتـىـ، دـىـ شـپـرـ زـگـراـفـدـىـ زـگـراـفـدـىـ. واـزـ بـىـ هـچـكـوـىـ يـوـنـدـىـرـدـىـ. واـزـىـ وـزـدـىـ دـىـ اـىـ جـىـ كـهـ اـىـ خـلـگـ يـتـرـ دـىـ دـيـچـارـ، واـزـىـ يـهـ رـيمـالـ خـتـنـ دـىـ زـتـ. يـتـ كـشـپـرـىـ بـتـىـ كـهـ: دـىـ خـونـ چـرمـ اـتـ جـلـدـ نـؤـزـ، دـهـ بـرـ تـقـ تـقـ! واـزـىـ يـتـرـ بـتـىـ: تـاـ دـىـ بـرـ تـقـ تـقـ مـخـرـ تـىـ خـونـ مـعـچـرمـ. يـوـ واـزـ وـزـدـىـ دـىـ خـونـ كـهـ غـهـىـ نـاوـدـىـ، بـئـوـ كـنـدـرـ بـتـىـ كـهـ: نـىـ اـىـ خـلـگـ يـهـ رـيمـالـ دـىـ، خـىـ مـقـنـ زـتـ. مـرـپـشـ بـنـنـدـ كـهـ: دـىـ خـونـ چـرمـ اـتـ جـلـدـ نـؤـزـ، دـهـ بـرـ تـقـ تـقـ! بـنـدـپـشـ كـهـ تـاـ دـىـ بـرـ تـقـ تـقـ مـخـرـ، تـىـ خـونـ مـعـچـرمـ. وزـمـ هـچـكـ آـدـمـ تـرجـيـهـ گـپـ نـبـتـىـ كـهـ يـتـ چـيزـ. يـهـ كـنـ بـتـىـ: هـچـ گـپـ نـسـتـ.

نَرَدِين وازى اى ريمال يَر درقدي، يه ذَى يَوْي يوتى. دى شَرى يَوْ زَگْرافدى زَگْرافدى كه هچ كوى يَوْ نكمتى درزك. دى اى جَى وزدى كه بو خَلَگ اى مردهف خى خاكن نبىتك، يه مردهپش دين كه: جَلد سِپا قرض سَكَر رَند. تَو سَكَت باويدى بَنت مرت، سِپا قرضت نرؤتى. يت كَپش دت وَخت ده ريمالان دره وزدى، بَنتى: اى يم ريمال بَى تى، ترو صد ريه سِيش يم ريمال درزف، يت مردهى مديف كه يت ابال واست. واز يت كَپش رت خاك. يه بو خَلَگ يه ريمالف دَرْدِى، يه مردهف واز كَرتى ره خاك. خى يت كَپش واز وزدى دى خون.

خوم وَخت ات خوم زمان دى ملونگ شخصتى. يَشن بت هچ چيز نتو كه بنؤ زندهگى تر پرت يوند. خى يه پاتشاھ ذُؤرَدن حَقَك زبورى قيمت بايى آجيزنگش تو، يَوْ بنؤ ذَير بَنتى كه: تو بَسوزيه كه يمشي يوند، دى اى جَى پَرَند كه يمش اى چيز واخنه كه سِپا گزارش تا دى اى وَخت خَرْن؟ يَن يه ذَى يَف كَرتى رى اى خرجين. يه خرجينى كَرتى سك اى خور، گَزَد تَبَدِى.

خى رؤبَردى دى اى بوقدىكى كه بو خَلَگ دتن فيتى همره. يتش رؤبَردى اى دَپَت، دره تو اى چاه. يه چاه غه قيله تو. يت بو خَلَگ يه كَپشيف رمتى يوپكر. يتشف كه يوپكر رمتى، يت غه غولدەينگ تو. يوپك درزكى كه فيتى، پرْقَتى ره چاه. يه بو خَلَگ يَوْ خرجين ده خور دَزَد رؤبَردى. يت كه رت چاه پرْقَتى كه بو پَرَى رت يوپك دست نينگ.

هچ خى يامنپش فرق نواخن. يه پريش يت كپش بنتى كه: اي
بندە خاكى، تو خى ساختت رم پرقتى؟ نيف تو بت زنده نورچ!
راست ببن: وز غە خشروى يا آيم ڙؤ بئۇ؟ كپش حەنك چرتى
دشتى بنتى: اي آيو مر خى بىنتو كه آر سپرۇر دى بئۇ بئۇتەن
خشروى سدىد. بنتى: آر سپرۇر دى بئۇ بئۇتەن خشروى سىدىد. يوش
بنتى: شباش، تى دېشىر كوى يم تو يېنىك كرك؟ ين يت پريش واز
يه كپش خى چاھن نىبنتى سكە خوسك. يېش بنت: نيف بنت
سک كوم ۋىدكت كە وزگ واز بىنتر سكە رېچ.

خى يت سک بئۇ ۋىدكت تېرىد رۇبىدى. دى اى بوقىكى كە رۇبىدى،
اي يىشدار دتن همەرە ۋىتى. يت يىشدار يېن بنتى: وزى لال تو تاقە،
تو بنت تر هچ نگ نىبىتىن، وز دى تون همەرە. خى يوش سكت
ۋىدكت دى يامن تېرىد رۇبىدى. خوما دېشت يىابانق سرا پرا كرتى،
بېتىش دى اى پېر. خى دت ذىن حەنگ زرات زىور تو، يەملى كە ار
جى دېساقد، هچ كوى يېتىش درزك نېسۋىد. خى يوش يە زىورى
پاتشاھر، يېقىش درە پاراتى. يو غە تىقى پىسە ۋىتى. يم پاتشاھ
يت خەلگەھى كرتى بند، بى يېش نلکىرتى. پاتشاھ بنتى: ۋەن اى
ذۇبىد، هچ كو يو يوندك نېسۋىد. نيف وز يو رەندم آيم جوانز. يو
همەرە بنتى كه: نى يت يو يوندك نېسۋىزىت! يە پاتشاھ قبۇل نىكىرتى،
بي زور بئۇ ذۇبىد كرت يە كپش نىكاح. ين پاتشاھ يېتىش درت
كرتى بند. يېتىش خوما سال درت وربىنى.

ای روار یت فرت گزدی، بنَتی که: ای پاتشاه صایب توپش سَک پرس نیه که سَقْن بی خون تیه، بر تیه، خیپش قوم تیه، نَسْتَه؟ تو سَک بی ناهچیزِن بَند خَی کرک، یم ڦدک خدای تیه؟ بنَ پاتشاه بنؤ سَری حَق وادارتی، چرتی دشتی که یمف قصه راست. حَق تؤپشه ات تلقانی پتفر پَختَنی، یتفی کرتی تر ڦدک. یه آندوال یم کپش بَریپشی خَپشَتی که: تو قتن یه پرچادر قریب مرچ. مدا جئور دَن نسی، بنؤ دَست ترم میوند. یم گِپم سَک تی گرَدن کَتَک. خَی کپش سَکت ذَی گپ تَمل کرتی. پاتشاه یَفَی کرتی تر ڦدک. پاتشاه دَفن غه ڦور ات ڦپشی گابنتی. خَی پاتشاه دی بنؤ ڏُورِدن خوما ناکَرَی گابنتی.

کَتَک یوَش وزدی دی ای دَپَت. یت کپش آندوال یَر بنَتی که: نیف وزی سَک یم پاتشاه ناکَرَی خمن پشون. خَی یت ناکَرَقْفَ خَتن پشاودی. بنَتَف واز وزدی آده بوقدکی که یت ذَی دتن دره همره خَی ڦیتو. درتی یت کَپَر بنَتی: خَی نیف تی پنا بخدا! تو سَک بنؤ ڦدک رِچ بنؤ خونر، وز سَک بنؤ ڦدک رِیم بنؤ وطنر. یت کپش یَر بنَتی: ای تین خَی ساخت وطن؟ یو بنَتی: خَی ڙُونن مخسد وطن تی. وازی حَق چرت دشتی، بنَتی: نیف وزی، سَک بنؤ ڦور ات ڦپش بَخپش ٿَرن. خَی وازامدف بنؤ ڦور ات ڦپش بَخپش کرتی. کَتَک نابت بَتی دت کند سَر، بنَتی: خَپش یت بَثَش خَتَن. خَپشَتَف یو بَقَف حَمَّ تَن. یه پرچادر در نؤن ڦیتی، یو پرَنَف حَمَّ تَن رم نگ گابنتی که ای فوکس ترم مَد ڦندک.

یه فوکسْف خم مَدن بی زور هت کرت، یوْف دی، شیت. واز پرچاد بیف یر پومحاذدی. بَنَتِیتِی یه کَپِر بَنَتِی که: نیف کند بی تین، فُور ات ڦپش بی تین. وز آیه مرذه که تو مَڙ خه بو قرضدارُون خلاص خی کرتو. یم آتی نیکیر، مَڙ وزدی یوی ترک پشاوک، نیف بَنَتِر بی بَفِير ریچ. یو بی بَنَؤ کند خوشکنان دَزدی، بَنَؤ فُور ات ڦپشی دَزدی بَنَؤ تَبَدِی. یم رَنگی روپیدی.

کِمک قریبی یه بَنَؤ خونی کرت. بَنَتِر بَنَتِی که: آیا یه ڙؤ کند که ترمیس خی تو، یو نیف تیه نَسته؟ یو اگر خی امت، مَٿپش قریب لخت، نلخت؟ یوپش نیف مَڙ چیز حال گابنست؟ بَنَتِی کندرو بَنَتِی که: تو آیسته آیسته وزی. وز ترمیس ریچ. ای جَی ڙُون آبادی تو که یوی تی یا نَست. وزدی، برَتی ده بَنَؤ بر که یه بر پیوخ. یو بی کرپش یه بری دشتی تره نگت، چرنی تی بَنَؤ خون. دیدپریدی که ای ناحقر خَلَگ ره کند یوک نستک. یو ای لای بَنَؤ خینگری خی غلافن خَبَتی که وز یمُقی کیفچ دیم. وازی چرت دشتی که ای خَلَگ ڙؤ ریمالی خی دشتو خی، مر سنتو که دی خون چرم پَر نؤز، دی بر تَق تَق خَر. یو واز نیپشی، ده بر تَق تَقی کرتی. ایوک تو که یه کند نیپشی. یو کندر بَنَتِی که: گپ چیز؟ یه کند بَنَتِی: چیزپش تو بنَن؟ یه ذَی بَنَتِی که: بَنَتِی خَلَگ کوی ری تی یوک نستک؟ یه کند یر بَنَتِی: ای شت ره تی روی! خوم سالی که تو نیپشیک یت تی اولاد ری ڙؤ دور خی تو، یت تی بَنَؤ پتر. یو نیف ناحقر ذَی ڦیتک. وزپش یو کَتم ری بَنَؤ یوک خی وپسکن.

نیف یو ری ڙؤ یوک، دی مڙن ربپتک. بَنْتَى دَشْتَى بَنْتَى دَسْتَى
 ڦَقَبَ، بَنْتَى: ای دریغ، مِپْش نیف یو شیتو. آیه ریمال مَ عجَبَ بَفَ
 بَیَ دَرَدَ ایتَى. یه ڙؤ پَتَرَ مَ زَنَدَهَ وَرَبَنَى. بَنْتَى: ای کَنَدَ، وَزَمَ دَیَ
 تَيَ پَرَتَ خَجَالَتَ فَیَتَى! مَزَّ وَازَ ای کَنَدَیَ دَگَرَ واَزَامَندَى. یه کَنَدَ یَرَ
 بَنْتَى: خَبَلَا بَفَتَ بَنْتَكَ. نیف یو مَ كَوْلَى يَرَكَ حَرَتَ. وَزَ بَسَترَ
 نَزَدَمَ، یو خَدَائِی یو مَ وزَمَتَکَ. تو یو وَزَمَ.

یه ذَى رُؤِبَدَى واَزَ یه یار کَنَدَرَ دِیچَارَ. یتَى واَزَامَندَى. خَى بَتَ کَنَدَ
 دَنَ عَفَچَ خَشَبَرَ کَرَتَى. یه مِیسَنَگَ کَنَدَ پَتَرَ بَنْتَى: سَپَا الَّكَ بَتَ درَمَ
 نَوَاسَتَ. تو تَى ای غُولَهِینَگَ، کَوَمَ خَلَگَ درَمَ وَیَزَتَ، سَکَ خَى تَى
 پَرَتَنَ درَزَدَ یَوَنَدَ، یا تَوَ بَنَتَ شَیَتَ. وَزَى، سَکَ رَیَنَ ای جَى وَزَ
 دَیَشَمَ، سَکَ رَیَنَ درَهَ الَّكَنَ. واَزَفَ خَتَنَ گَزَدَ تَبَدَ. دَشَیَفَ خَوَمَا
 دَیَشَتَ، بَیَابَانَ اَتَ کَوَهَفَ سَراَ بَرَا کَرَتَى. وَزَدَى اَدَتَ بَنْتَتَ شَرَ،
 یو تَتَنَ تو ای دِیقَانَخَانَهَ. خَوَمَا سَالَ فَیَتَوَ کَه یه دِیقَانَخَانَهَ یو وَادَ
 وَشَیَتَوَ. یه پَاتَشَاهَنَ درَهَ ای مَلَهَ تو. یِمَشَ رُؤِبَدَى، اَدَهَ مَلَهَ الَّدَى.
 واَزَ یه کَنَدَ یَرَ بَنْتَى: نیف وَزَى، سَکَ دَیَ تَوَنَ یم ڙؤ تَتَ
 دِیقَانَخَانَهَ آبَادَ حَرَنَ. اَوَلَكَ یه وَادَفَ جَؤَرَ کَرَتَى، یوپِکَفَ سَکَ
 بَرِیافَدَى. یو بَاغَ اَتَ جَنَگَلَفَ کَئَ یوپِکَ رَاستَ کَرَتَى. یوَشَ سَرَ سَفَرَ
 فَیَتَى. یتَ جَى غَهَ سَرَ سَفَرَ فَیَتَى. درَمَ یِمَشَ خَوَمَ وَختَ اَتَ زَمانَ
 وَرَبَنَى.

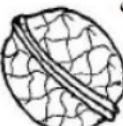
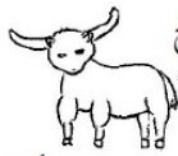
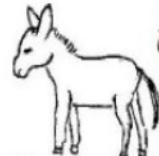
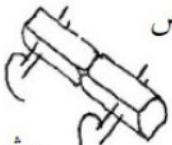
خى يه پاتشاھ بى مويسىدى وزدى. يو اى روار خدا گزدى، اى يىشى سوار قىت، نىپېتى، بَنْتى: وز اى لاي صىل دنيا رِچم! صىلى دنياى رؤبىدى، درىنى كرتى كه آيه دicanخانه آباد ات سر سقۇش سدىد. پاتشاھ اى آفسوسى كرتى! بَنْتى كه: يو خى ساخت خَلَگ كه يو وزگ دى تؤ دicanخانه، جى دَزَگ؟ خى پاتشاھ ترت دicanخانه نَگى رؤبىدى. ين يت ذَى يو ويندى كه اى سوار وزدى كه كئ شتپىش ترم يش دست لَرَزَد. يه ذَى چرنى تى بنؤ خون، بنؤ كندرفرى بَنْتى: اى سوار وزدى. خيپش ويزيت كه شتپىش ترم يش دست لَرَزَه خَرَت. يه كند بَنْتى: يو پاتشاھ تو، ير پوت رِچ. يو كه سك تو قَرَ كرتى، تو ير بنَن كه وزم يم تى Dicanخانه واد وپشتو، وزم يم گابنتى. يم اى چولە تو. مَث يم آباد كرتى. نيف تى اختيار، توپش مَتى خمن آى خَر، يا نى توپش يم مر بخشيش. جى تىن. ڦُون زورى نَسَت.

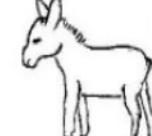
ابُوك پاتشاھ وزدى. يت كَپش يو رىكابى وادرات. پاتشاھ بَنْتى: تو خى ساخت خَلَگ؟ تو وزگ بى زور ڦُون دicanخانه صايىپرت كرك.

يت كَپش بَنْتى: مَث بى زور تى Dicanخانه صايىپر نَكَرَك، پاتشاھ صايىپ. مَث وزدم كه يم جى اى چولە تو، ينم يمى آباد كرتى. يم سر سقۇز گابنتى. نيف تى دور كه بخشيش مر خَر، آيپش مَتى خَر. نيف وزى، ڦُون اى كَمَوك دره، اى لاي سر دى. ين پاتشاھ سكت كَپش خَبَس رؤبىدى تم خون. دَم خونى كه چرنى يت پاتشاھ ذئبىد

يَرَ پِرَ كَرتى، غَه خَشَ آمد يَوَ كَرتى. پاتشاھ دى حِيرَت وَربَنِى!
بَنتى: يا خَدا! تِي نونَگَر بِريم، بَنُؤ يِنگَلَى پَتْفَرَتى. يَوَ ذُورَد يَرَ بَنتى
كَه: چِيز گَپ پاتشاھ؟ بَنتى: ڙُؤن اَي ذُورَد تو، وزَم يَوَ رَؤَتُو اَي
غَولِي نادانِر كَه خَى بَنَن پاتشاھن اَي انَدام خَى خورَن. يَوَم وزَن
كَرتى ده مظلوم اَت لِنگَن رون. يَوَ صورَت بَى يَم تِي رقم تو. يَه
پَرَچَاد بَنتى: الْبَتَه وزَي تِي ذُورَد اَميَم. پاتشاھ بَنتى: نِي دِيشِي! پَرَچَاد
واز خَمْدَى، يَوَ دَسْتِي وَادارَتِي، بَنتى: اَي تَت، وزَي تِي ذُورَد. تَوَ مَثَر
دم غُولِپِينَگَن رون كَرتُو. مَثَر يَمِي آدم ايساب وازامِدَى.

پاتشاھ غَه خَش قِيتى. ٿَقَك پِسَه يَفَر رَؤَتِي. بَنت بَنُؤ يِش سوار
قِيتى، وازِي رَؤَبِدِي، دِي بَنُؤ شَرِى بَتَى. درَه كَه بَتَى، بَنُؤ وزَير اَت
وزارَاتِشي يَارَتِي دهْقَنِي گَپ دَشَتِي، بَنتى: خَى ڙُؤن اَي ذُورَد دِي
فلان جَى كَه يَه ڙُؤ دَامادِن لَايَقت پاتشاھِي يَون تِي. وزَي يَوِي وزَم
سَك بَنُؤ جَى كَه ڙُؤن پَتَر نَسَت. يَوَ يَم شَرِر پاتشاھِي ٿَرت. يَوَ
وزَير اَت وزِيرانِش بَنتى كَه: خَى بَف، تو يَوَ وزَم. يَن واز پاتشاھ
ختن خَلَگ رَمت كَه: سِيش رِيقَف، يَوَ دِي فلان دِيَقَانخَانَه، يَوِي
وزَمَف. يَنْفَ يَوَ دِم بو كَنَدن وازامِدَى. يَوَف دِي تَحت نِيداَفَدِي.
اَيرَت كَئَ بَرَتِي، پاتشاھ ئَب نَبَد روَار طَوي رَؤَتِي. يَه بَنُؤ دَامادِي
گَابَستِي يَت شَرِر سَك بَنُؤ جَى پاتشاھ. دِي بَنُؤ مراد اَت مَخْسَدِي
بَى بَتَى كَه بَنُؤ ذُورَدِي بَى واز گَاتِي. يَن دِي بَنُؤ تَحت اَت
بَخت نِينِي. تَوَم تو، تَوَم نِي.

	پ پلچ		ب بون		آ آره		آ آش
	ج جرب		ث ثات		ت تار		ت تپر
	ح حولي		ج جيوم		چ چنوك		چ جائغ
	د درخت		خ خرزن		خ خور		خ خور
	ز زَردک		ر رباب		ذ ذتر		ذ دول
	س سفر		ز ريپش		ز زمک		ز ژو

 پلچ	 بون	 آره	 آش
 جرب	 ثات	 تار	 تھر
 حولی	 جِنم	 چنگ	 جائغ
 درخت	 خرزن	 خور	 خور
 زَردک	 رباب	 ذتر	 چول
 سفر	 بریپش	 رمک	 ژو